

La base i la basa

El substantiu basa és un terme del llenguatge dels jugadors de cartes. Designa, segons Fabra, el conjunt de les cartes jugades en una volta o jugada (dues, tres, etc, segons que els jugadors són dos, tres, etc). Talment com es fa amb el mot trumfo (o atot, basa es pot usar en sentit figurat. En una empresa, un litigi, un afer, etc, pot designar el fet d'haver pres una determinada decisió, d'haver-se decantat per aquesta o aquella opció, etc, amb el conjunt de conseqüències, favorables o desfavorables, que aquesta decisió, etc, ha comportat i que és presumible que influeixin en el resultat final d'aquesta empresa, afer, etc.

Essent possible aquest ús, es pot escaure que hom confongui la base amb la basa, mots que han de tenir, en els parlars orientals del català, una mateixa pronunciació correcta. Parlant d'un negoci, d'una empresa etc, i de la seva marxa, del seu desenvolupament, o del seu èxit, i de les causes que els han determinats, o que hi han influït, tant ens podem referir a una bona base com a una bona basa. En l'expressió oral, com que generalment no es distingeix entre base i basa hom pot jugar, o bé si vol, la carta de l'ambigüitat, precisar la seva idea amb alguns aclariments suplementaris. Però en el llenguatge escrit, amb expressions com una bona base, o una base important o segura, ens referim a un fonament sòlid i segur, a unes circumstàncies essencials amb les quals es pot comptar en tot moment; i amb una basa, una basa important o segura, podem donar a entendre una decisió encertada, una operació fructuosa o que no pot fallar, etc.

Com és lògic, l'ús de les formes del plural, amb una forma única per als dos substantius, les bases, equipara la llengua escrita amb la parlada: hom pot optar entre beneficiar-se de l'ambigüitat o desfer-la, si es conceptua desfavorable, amb els sinònims o determinatius més adequats.